

FTA

FREE TRADE AREA
เขตการค้าเสรี

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาโอกาส ปัญหา และอุปสรรคทางการค้าใน
การเข้าสู่ตลาดจีน อันเป็นผลมาจากการเปิดเสรีการค้า
อาเซียน – จีน โดยเจาะลึกเป็นรายมณฑล

FTA

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาโอกาส ปัญหา และอุปสรรคทางการค้าในการเข้าสู่ตลาดจีน อันเป็นผลมาจากการเปิดเสรีการค้าอาเซียน-จีน โดยเจาะลึกเป็นรายมณฑล

รายงานผลการศึกษาวิจัย “จีน: หนึ่งประเทศ หลายมณฑล หลายกฎเกณฑ์” เป็นส่วนหนึ่งของโครงการศึกษาวิจัย “โอกาส ปัญหา และอุปสรรคทางการค้าในการเข้าสู่ตลาดจีน อันเป็นผลมาจากการเปิดเสรีการค้าอาเซียน-จีน โดยเจาะลึกเป็นรายมณฑล” ซึ่งเป็นโครงการที่กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สนับสนุนงบประมาณให้ คณะวิจัย สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (ITD) เป็นผู้ศึกษาฯ เมื่อปี 2549

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจจีน เน้นข้อมูลเชิงลึกในระดับมณฑล โดยครอบคลุมพื้นที่ศึกษาทั้งสิ้น 18 มณฑล เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างไทยและมณฑลพื้นที่ศึกษา และศึกษาสินค้าที่เป็นผลประโยชน์ของไทยในการค้าขายกับมณฑลจีน ภายใต้กรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์การเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมบริการของจีน โดยมีกรณีศึกษา 2 อุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมขนส่ง/โลจิสติกส์

ผลการศึกษา สรุปสาระสำคัญได้ว่า

ปัญหาและอุปสรรคด้านการค้ากับมณฑลจีน

ลักษณะสำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการติดต่อค้าขายกับมณฑลจีน มีดังนี้

1. ปัญหาเชิงโครงสร้างของตลาดจีน เช่น จุดอ่อนด้านการบริหารจัดการขนส่งและโลจิสติกส์ และความเป็นท้องถิ่นนิยม/ชาตินิยม
2. ปัญหาด้านช่องทางจำหน่ายสินค้า ยังมีไม่มากและควบคุมโดยทุนท้องถิ่นหรือผู้นำเข้าขนาดใหญ่ที่มีอำนาจต่อรองสูง
3. ด้านอุปสรรคการค้าในการนำเข้า มีหลายรูปแบบ โดยเฉพาะอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษี เช่น มาตรการปกป้องผู้ผลิตชาวจีน การตรวจสอบสินค้า และขั้นตอนด้านศุลกากร เป็นต้น
4. ด้านกฎระเบียบ มีหลายระดับ ทั้งระดับประเทศ มณฑลและท้องถิ่น ทำให้ต้องผ่านขั้นตอนมาก และส่วนใหญ่มุ่งเพื่อปกป้องผู้ประกอบการจีน
5. ด้านคู่แข่ง นอกจกสินค้าไทยจะต้องแข่งขันกับสินค้าของจีนเองแล้ว ยังต้องแข่งขันกับสินค้าที่จีนนำเข้าจากประเทศอื่นๆ ด้วย เช่น ใต้หวัน (ผลไม้) เวียดนาม (ข้าว) เป็นต้น

6. ปัญหาของตัวสินค้า คนจีนทั่วไปมีทัศนคติว่าสินค้านำเข้าจากไทยส่วนใหญ่จะมีราคาแพง และไม่มีลักษณะโดดเด่น และจีนก็สามารถผลิตเกือบทุกอย่างได้ไม่แตกต่างจากไทย และมีราคาถูกกว่า
7. ปัญหาของผู้ประกอบการไทย ยังไม่ได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับตลาดจีนมากนัก

ปัญหาและอุปสรรคในการลงทุนในมณฑลจีน

ปัญหาในการเข้าไปลงทุนในมณฑลจีน สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดจากระบบวัฒนธรรมทางธุรกิจของจีน ฟังฟังระบบสายสัมพันธ์ การใช้เส้นสาย นอกจากนั้นกลไกและระบบราชการของจีน ยังขาดความโปร่งใส กฎระเบียบที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นอาจจะแตกต่างกัน ปัญหากฎระเบียบของรัฐบาลจีนที่ยังเอื้อประโยชน์ให้กับนักลงทุนในท้องถิ่นมากกว่าชาวต่างชาติ ปัญหาการคอร์รัปชัน การฉ้อโกงฉ้อฉลทางธุรกิจ การลอกเลียนแบบสินค้า และปัญหาเชิงจริยธรรมอื่นๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ยุทธศาสตร์ Rise with the Dragon : เติบโตไปกับมังกรจีน

ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ในการลดหรือขจัดปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์ และเสริมสร้างการค้าและการลงทุนกับจีน โดยเฉพาะการเน้นความสัมพันธ์กับจีนในระดับมณฑล เพื่อให้ไทยสามารถเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเติบโตของจีน มีข้อเสนอแนะบันได 7 ขั้น ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผลักดันแนวคิด “Follow up and Get it Done”
- ขั้นตอนที่ 2 ผลักดันแนวคิด “Act Together, Get Together”
- ขั้นตอนที่ 3 ผลักดันแนวคิด “Know Yourself before Flying with the Dragon”
- ขั้นตอนที่ 4 ผลักดันแนวคิด “Share for Our Future” ร่วมมือกับภาคเอกชน
- ขั้นตอนที่ 5 ผลักดัน “ยุทธศาสตร์ Rise with the Dragon” เติบโตไปกับมังกรจีน
- ขั้นตอนที่ 6 ผลักดันแนวคิดร่วมมือกับมณฑลจีน เพื่อ “Dance with the Dragon”
- ขั้นตอนที่ 7 ผลักดันแนวคิด “Sourcing and Linking to the Global Market”

(พิจารณารายละเอียดของการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนได้ในรายงานการศึกษา)

[อ่านโครงการศึกษาวิจัย >>](#)